

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 6065154

Gemeente Zwolle

Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
02-02-2021	2020/0337418	5		

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte [REDACTED]

[REDACTED] van het adviesbureau Ecogroen B.V. heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 19 november 2020² ontvangen. Met de aanvullende gegevens heeft u de aanvraag op onderdelen gewijzigd³. Deze wijzigingen nemen we mee in onze beslissing. De aanvraag is gedaan vanwege de ontwikkeling van woonwijk De Tippe in Zwolle. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing⁴ te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van grote modderkruiper, bunzing, hermelijn en wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁵.

Deze ontheffing heeft betrekking op de ontwikkeling woonwijk De Tippe in Zwolle.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de grote modderkruiper, hermelijn en wezel te doden. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk doden van deze soorten te voorkomen.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 januari 2031.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 19 november 2020 en het bijbehorende stuk te weten 'Activiteitenplan De Tippe, Zwolle. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet Natuurbescherming. Rapport 19-266A. Ecogroen bv Zwolle' en 'Notitie aanvullende informatie' van 19 januari 2021.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0326442

³ EDO-kenmerk 2021/0023177

⁴ Op basis van art. 3.11 Wnb

⁵ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶.

De verschuldigde leges zijn:

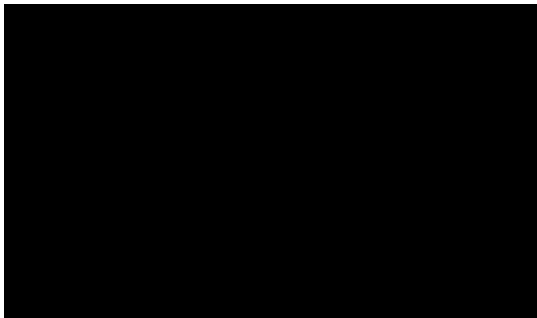
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting	€ 3.025,00
Totaal leges		€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-004220 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Mitigerende maatregelen grote modderkruiper
Bijlage 4	Mitigerende maatregelen kleine marterachtigen
Bijlage 5	Fasering werkzaamheden

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Zwolle;
- Ecogroen B.V., Zuiderzeelaan 53, 8017 JV Zwolle.

⁶ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geef u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0337418). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁷, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0337418).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

Grote modderkruiper

5. Bij de planning van de werkzaamheden wordt uitgegaan van de kwetsbare perioden van de grote modderkruiper. De kwetsbare voortplantingsperiode van de soort is april tot en met augustus. De kwetsbare periode van de winterrust bestaat uit perioden met vorst en/of met ijs op het oppervlaktewater tussen november tot en met maart. Tijdens deze perioden mogen geen werkzaamheden aan de sloten (met leefgebied van de grote modderkruiper) plaatsvinden. Op basis van deze gevoelige perioden moet verplaatsen van de grote modderkruipers bij voorkeur

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- ^{op} HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- ^{op} HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- ^{als} ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- ^{zich} aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

plaatsvinden in de periode september-oktober. Buiten vorstperioden en/of perioden met ijs op het oppervlaktewater mag de grote modderkruiper ook verplaatst worden in de periode november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. Afwijkingen worden onderbouwd opgenomen in het logboek.

6. Om zo veel mogelijk grote modderkruipers te kunnen verplaatsen, worden de te dempen sloten met geschikt leefgebied voor de grote modderkruiper voorafgaand geschoond. Het schonen gebeurt op een diervriendelijke wijze (met open bak), waarbij aanwezige vissen zo min mogelijk worden geschaad. De vegetatie wordt hierbij aan de kant gezet en door een ecologisch deskundige gecontroleerd op aanwezigheid van grote modderkruipers. Bij het schonen wordt in één richting gewerkt.
7. Een week na het schonen worden de grote modderkruipers die in de sloten aanwezig zijn verplaatst. Aangetroffen exemplaren van de grote modderkruiper worden direct verplaatst naar de vervangende leefgebieden (voorschrift 8). Voor het verplaatsen kunnen de volgende methoden worden ingezet:

Methode A (plug).

- de te dempen/ droog te zetten watergangen worden eerst aan beide uiteinden afgedamd. In de afvoerszijde wordt een tijdelijke PVC-buis (doorsnee 30 cm) geplaatst;
- aan het andere uiteinde van de watergang worden graszoden geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker);
- het slib dat zich voor de dam ophoopt wordt uitgeschept en op de kant verspreid, daarbij moet worden opgelet dat de dam geen slib bedekt waarin grote modderkruiper heeft kunnen vluchten;
- een ecologisch deskundige loopt met de kraan mee om vissen die voor de graszoden uitzwemmen met een schepnet te vangen en het uitgeschepte slib te inspecteren op achtergebleven grote modderkruipers en andere vis en deze te verzamelen;
- over de uitstroom van de buis is een schepnet geplaatst, dat alle vis die door de buis komt vangt;
- verzamelde vis mag tijdelijk worden opgeslagen in een speciekuip met (sloot)water;
- na het leegmaken van een sloot vindt een controle van het slib plaats door een ecologisch deskundige op achtergebleven vis.

Methode B (elektrisch vissen).

- afvangen van grote modderkruiper met electrovisapparatuur;
- er wordt alleen gebruik gemaakt van electrovisapparatuur met gelijkstroom, die wordt bediend door een ecologisch deskundige;
- de te dempen/ droog te zetten watergangen worden eerst aan beide uiteinden afgedamd, bij een slootlengte van 500 m of meer is het noodzakelijk de te dempen sloot in kleinere compartimenten op te delen;
- als de waterstand doelmatig vangen onmogelijk maakt (vanaf een waterstand van 60 cm of meer), moet deze worden verlaagd tot 30-40 cm.

8. U heeft tijdig alternatief leefgebied ingericht voor de grote modderkruiper, zoals weergegeven op de kaart in bijlage 3. In 2017 zijn tussen de Werkerlaan en Hasselterdijk ten noorden van Stadshagen diverse sloten heringericht. Dit leefgebied staat in verbinding met andere bestaande sloten en plasdrasbermen in de Polder Stadsbroek. Over een lengte van circa 500 meter zijn 4 meter brede plas-drasbermen aangelegd met zeer flauw aflopende oevers (1:8). De oevers hebben in de winterperiode een waterlaag van 0-50 centimeter diepte en in de zomer een waterlaag van 20-70 centimeter diepte. Daarnaast is hier over een lengte van 950 meter een nieuwe sloot aangelegd met minder flauwe oevers (1:1).
9. Het beheer van de sloten is afgestemd op de eisen die grote modderkruiper stelt:
 - De plasdrasbermen worden eens per 3 jaar gemaaid, waarbij jaarlijks 1/3 van het element wordt gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd. Ongewenste opslag van bomen en struweel wordt eens per 5 jaar verwijderd.
 - De sloot en slootkanten worden jaarlijks gefaseerd gemaaid (zowel de slootbodem als het natte en droge talud), waarbij één zijde van de sloot in zijn geheel wordt geschoond. Het maaisel blijft tenminste 48 uur liggen en wordt vervolgens verwerkt op het perceel.Op het moment dat de grote modderkruiper in deze leefgebieden wordt uitgezet zoals in de voorschriften wordt gevraagd, is het leefgebied voor de grote modderkruiper. Voor een ander beheer dan hier gemeld zal een ontheffing benodigd zijn.

Kleine marterachtigen

10. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode 1 september tot 1 april, buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van bunzing, hermelijn en wezel.

11. De te vergraven oeverlengte of her in te richten oppervlakken worden kort (circa 1 week) voorafgaand aan de werkzaamheden langzaam en in één richting (kaal) gefreesd, geklepeld of gemaaid onder ecologische begeleiding. Bij het ongeschikt maken en bij de uitvoering van de werkzaamheden om de terreinen bouwrijp te maken werkt u één kant op om de bunzing, hermelijn en wezel gelegenheid te geven te vluchten.
12. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd volgens de in bijlage 5 weergegeven planning. Daarbij geldt dat de werkzaamheden in de tweede fase worden uitgevoerd op het moment dat het nieuwe leefgebied langs de zuidelijke geluidswal geschikt is voor bunzing, hermelijn en wezel en voorzien is van voldoende dekking (vegetatie). Dit wordt bepaald door de ecologisch deskundige en onderbouwd vastgelegd in het logboek.
13. In en buiten de nieuwe woonwijk wordt circa 5,4 hectare geschikt leefgebied voor bunzing, wezel en hermelijn gerealiseerd in de vorm van extensief onderhouden graspercelen, bloemrijke percelen, natuurvriendelijke oevers en overige ruigtes. Het nieuwe leefgebied wordt martervriendelijk (extensief) beheerd. Het is de bedoeling dat het leefgebied een ruig karakter krijgt, zodat foerageergebied en verblijfplaatsen met voldoende dekking ontstaan. In hoofdlijnen bestaat het beheer uit:
 - Gefaseerd maaien of begrazen. Er moet altijd voldoende dekking/vegetatie aanwezig zijn (50% van de vegetatie sparen) waarbij de verbinding tussen de gebieden altijd aanwezig blijft.
 - Maai- of begrazingsrondes vinden plaats buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van bunzing, wezel en hermelijn. De geschikte periode voor het uitvoeren van een maaironde of begrazingsronde is 1 september tot 1 november. Jaarlijks wordt het alternatieve leefgebied maximaal één keer gefaseerd gemaaid in de maanden september en oktober.
 - De beheersmaatregelen worden vastgelegd in de beheerkaart van de gemeente Zwolle. In opdracht van de gemeente Zwolle worden de maatregelen met de ROVA besproken en vastgelegd.
 - U stuurt ons een afschrift van de beheerkaart en de afspraken over het beheer. U kunt daarbij gebruik maken van e-mail (meldpunt@overijssel.nl).
14. Het toekomstige leefgebied in het plangebied wordt gekoppeld met leefgebied van bunzing, wezel en hermelijn geschikt leefgebied buiten het plangebied. Dit door middel van een nieuw aan te leggen faunaduiker en via de aanwezige spoorviaduct. Beide doorgangen worden specifiek geschikt gemaakt voor kleine marterachtigen om te passeren. De nieuwe faunaduiker wordt aangelegd in fase 1b, volgens de in bijlage 5 weergegeven planning. Het betreft een ronde duiker met een diameter van 600 mm. De faunaduiker ligt onder de N331 op de locatie zoals weergegeven op de kaart in bijlage 4.

Overige zaken

15. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de grote modderkruiper, bunzing, hermelijn en wezel.
16. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, welke en het aantal soorten dat is overgezet, rapportage controles en afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
A1	Bevoegdheid	8
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A2	Procedure	8
A2.1	Overeenstemming andere provincie	8
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	8
A2.3	Relevante overige besluiten	8
A3	Toetsingskader soorten	8
A3.1	Wettelijke regels	8
A3.2	Provinciaal beleid	8
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	9
B1.2	Doel van het project	9
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
B1.4	Periode	9
B1.5	Onderliggende documenten	9
B1.6	Aanvullende gegevens	10
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C1	Inhoudelijke beoordeling	10
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	11
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	13
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	13
C1.5	Wettelijk belang van het project	13
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	14
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	14
D	Slotconclusie	14

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Zwolle gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Zwolle, Postbus 10007 8000 GA Zwolle

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb. Ook het Besluit natuurbescherming⁹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹⁰ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

⁸ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹¹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹² (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Gemeente Zwolle wil op locatie De Tippe ca. 1.250 woningen realiseren. Het plangebied de Tippe ligt aan de westzijde van Stadshagen, dicht bij de IJssel en naast de wijk Westenhofte. Als voorbereiding op de ontwikkeling van het woongebied dient het plangebied bouwrijp gemaakt te worden. Hiervoor worden aanwezige watergangen gedempt en wordt het plangebied opgehoogd/ herprofileerd. Aanwezige vegetatie wordt verwijderd. Daarnaast wordt een aantal bestaande watergangen vergraven en omgevormd tot grote waterpartijen in de nieuwe woonwijk. Ten behoeve van de ontsluiting van het plangebied wordt nieuwe infrastructuur aangelegd. Daarna worden de woningen gefaseerd gebouwd.

Figuur 1 – Plangebied de Tippe

Het realiseren van de woonwijk in De Tippe wordt gefaseerd uitgevoerd en duurt naar verwachting 4 jaar. Vanaf januari 2021 wordt gestart met het bouwrijp maken van het centraal gelegen gebied en het herprofiëren van de zuidelijke geluidswal (fase 1a en 1b). Met het resterende deel van het plangebied (fase 2 en fase overig) wordt gestart vanaf september 2021.

B1.2 Doel van het project

Gemeente Zwolle wil haar woningaanbod vergroten. De doelstelling van het project is woningbouw in projectgebied de Tippe.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor grote modderkruiper, hermelijn en wezel van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen en deze soorten te doden¹³. In de aanvullende notitie vraagt u ook ontheffing aan voor bunzing van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 1 januari 2031.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier Wnb;

¹¹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹² Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹³ Art. 3.10, eerste lid, sub a en b Wnb

- Gedateerde en ondertekende machtiging;
- Meinesz, K. & Olthof, R. (2019). Quicksan soortbescherming De Tippe. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 19-226. Ecogroen bv Zwolle;
- Olthof, R. & H. Scholten (2020). Activiteitenplan De Tippe, Zwolle. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet Natuurbescherming. Rapport 19-266A. Ecogroen bv Zwolle.
- Notitie Aanvullende informatie van 19 januari 2021.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 19 november 2020 ontvangen. Op 4 januari 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Die zijn op 19 januari 2021 ontvangen¹⁴.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de grote modderkruiper bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Quicksan soortbescherming De Tippe. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid' wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Literatuuronderzoek, raadplegen verspreidingsatlassen en Nationale Databank Flora en Fauna (verder NDFF)-gegevens.
- Bemonstering van wateren met RAVON steeknet en e-DNA bemonstering. In juni en augustus 2019 is een netbemonstering en e-DNA onderzoek uitgevoerd in de sloten van het plangebied.
- Voor kleine marterachtigen is op basis van bekende waarnemingen, terreinkenmerken, kaartmateriaal (luchtfoto's) en waarnemingen in het veld bepaald of een soort mogelijk voorkomt en of er in het plangebied geschikt leefgebied aanwezig is. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van enige dekking in de vorm van greppels en opgaande vegetatie (struweel en ruigte) en geschikt foerageergebied in de vorm van slootkanten, greppels en weides.

In het onderzoek is aanwezigheid van grote modderkruiper, bunzing, hermelijn en wezel aangetoond. Wij zijn van oordeel dat het onderzoek zodanig is uitgevoerd dat dit voldoende heeft kunnen vaststellen of verblijfplaatsen of functies van beschermde soorten aanwezig zijn.

Grote modderkruiper

Van de grote modderkruiper is in totaal circa 1900 meter aan geschikt leefgebied vastgesteld. De smalle agrarische sloten (circa 650 meter) worden naar verwachting gebruikt als voortplantings- en opgroeigebied voor jonge vissen. De brede, diepe watergang langs de spoorlijn (1.250 meter) wordt naar verwachting gebruikt als overwinteringsgebied van grote modderkruiper. De sloten binnen het plangebied zijn onderling met elkaar verbonden, waarbij via de sloten in het voor- en najaar migratie plaatsvindt tussen de overwinteringsgebieden en de voortplantingsgebieden en opgroeigebieden voor jonge vis. Daarnaast worden de sloten als foerageergebied gebruikt.

Grote modderkruiper is enkel te verwachten in de sloten die jaarrond watervoerend zijn (zie bijlage 2 van het Activiteitenplan). Overige sloten zijn enkel watervoerend tijdens en na zware regenbuien. Volgens aanvrager bestaat de populatie grote modderkruipers binnen het plangebied vermoedelijk uit een geïsoleerde populatie. Watergangen binnen het plangebied zijn niet verbonden met wateren buiten het plangebied. De watergangen lopen dood of aanwezige stuwen verhinderen dat uitwisseling plaatsvindt tussen populaties grote modderkruipers binnen en buiten het plangebied. Het gebied is geïsoleerd geraakt door de verstedelijking van de afgelopen jaren zoals de realisatie van de buurten Werkeren en Frankhuis. De populatie heeft een grootte van enkele tientallen tot 100 exemplaren.

Hermelijn en wezel

Tijdens het veldonderzoek zijn geen exemplaren of sporen van kleine marterachtigen aangetroffen. Wel zijn er waarnemingen bekend van bunzing, hermelijn en wezel. Het plangebied biedt een optimaal leefgebied van zo'n 5 hectare door de afwisseling van graslanden, ruigten, rietkragen, wilgenopslag, greppels en oevers. Binnen het plangebied zijn verblijfplaatsen te verwachten in oude ratten- en

¹⁴ EDO-kenmerk 2021/0023177

mollenholen in rijk begroeide slootkanten en op braakliggende terreindelen met wilgenopslag, ruigte en riet. De rijk begroeide slootkanten en braakliggende terreindelen met wilgenopslag, ruigte en riet zullen door wezel en hermelijn gebruikt worden als foerageergebied en migratieroute. De landbouwgronden rondom zullen door het open karakter hoogstwaarschijnlijk marginaal geschikt zijn als foerageergebied.

De grootte van de territoria van de wezel en hermelijn zal sterk uiteenlopen en hangt rechtstreeks af van het voedselaanbod. Aanvrager schat dat in het projectgebied 5 tot 10 wezels een leefgebied hebben en tot 10 hermelijnen.

In de notitie aanvullende informatie geeft u aan dat bunzing waarschijnlijk alleen in zeer lage aantallen voorkomt op vergelijkbare plekken als wezel en hermelijn. Dat bunzing enkel incidenteel te verwachten is, blijkt ook uit waarnemingen uit de NDFF, waarbij bunzing in zeer lage aantallen in de omgeving wordt waargenomen. De dichtstbijzijnde waarneming van bunzing is een doodgereden exemplaar op de Hasselterweg. Ook blijkt uit het veldbezoek ten behoeve van de quickscan dat het aanbod aan geschikte verblijfplaatsen gering is, aangezien houtstapels, takkenhopen, steenhopen, hooibalen, holle bomen, oude schuurtjes, stallen en andere bouwwerken ontbreken. Omdat aanwezigheid van bunzing niet kan worden uitgesloten heeft u ook ontheffing voor deze soort aangevraagd.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaat verloren:

- 1900 meter aan geschikt leefgebied van een geïsoleerde populatie van enkele tientallen tot 100 grote modderkruipers;
- 5 hectare aan geschikt leefgebied voor de bunzing, hermelijn en wezel.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de aanvraag (Activiteitenplan, H6), zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de grote modderkruiper of worden door ons als afdoende beoordeeld (kleine marterachtigen). Met deze maatregelen worden negatieve effecten op drie soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

Grote modderkruiper

De werkzaamheden aan de sloten waar de modderkruiper zijn leefgebied heeft, vinden plaats buiten de kwetsbare perioden. Dit is in de periode september tot en met maart en dan specifiek in perioden wanneer de luchttemperatuur boven het vriespunt ligt, ijs in de watergangen ontbreekt en de watertemperatuur niet boven de maximale 25 graden Celsius komt. In die periode is de grote modderkruiper niet in winterrust en vindt er geen voorplanting plaats.

Aanvrager heeft tijdig alternatief leefgebied ingericht voor de grote modderkruiper. In 2017 zijn tussen de Werkerlaan en Hasselterdijk ten noorden van Stadshagen diverse sloten heringericht (zie kaart bijlage 3). Deze sloten zijn destijds aangelegd voor de afvoer van water van het tussenliggende onverharde wandelpad, ter verfraaiing van het landschap en als natuurontwikkeling 'Stadsbroek' in het kader van het Nationaal Landschap IJsseldelta.

Over een lengte van circa 500 meter zijn 4 meter brede plas-drasbermen aangelegd met zeer flauw aflopende oevers (1:8). De oevers hebben in de winterperiode een waterlaag van 0-50 centimeter diepte en in de zomer een waterlaag van 20-70 centimeter diepte. Daarnaast is hier over een lengte van 950 meter een nieuwe sloot aangelegd met minder flauwe oevers (1:1). De plasdrasbermen en de nieuwe sloot vormen momenteel al beperkt geschikt voortplantingsgebied en opgroeigebied voor jonge vissen van grote modderkruiper en door toenemende vegetatieontwikkeling neemt dit belang de komende jaren sterk toe. De sloten zijn niet eerder als compensatie aangevoerd. Van een verzadigde populatie grote modderkruipers is in dit gebied nog geen sprake, omdat de sloten/ oevers recent zijn aangelegd en de komende jaren steeds geschikter worden als leefgebied en daardoor steeds meer grote modderkruipers kunnen herbergen. Aanvrager heeft aanvullend aangegeven dat de vegetatie in de sloten zich de afgelopen jaren al goed ontwikkeld heeft, waardoor momenteel al op veel plekken een rijke oever- en watervegetatie is ontstaan die geschikt zijn voor grote modderkruiper. Er zijn diepere en ondiepere slootgedeelten aanwezig, zodat zowel overwinteringsgebieden als voortplantingsgebieden voor grote modderkruiper aanwezig zijn. Daarnaast staan de plasbermen en de nieuwe sloot in open verbinding met brede, diepere sloten die fungeren als overwinteringslocaties.

Het nieuwe leefgebied is circa 500 meter kleiner dan het huidige leefgebied. Echter dit is niet van invloed op het succesvolle herplaatsen van de populatie. In het huidige leefgebied is de populatie afgesneden van andere (sub)populatie(s). Het nieuwe leefgebied staat in verbinding met omliggende sloten in de polder waarin andere (sub)populaties van grote modderkruiper aanwezig zijn. Hierdoor kan er uitwisseling van

grote modderkruiper plaatsvinden tussen diverse (sub)populaties, wat ten goede komt aan de staat van instandhouding. Specifiek staat het nieuwe leefgebied ook in verbinding met het in 2017 ontwikkelde leefgebied voor grote modderkruiper langs de Ruimzichtweg. Gezien de omvang en de verbeterde kwaliteit van het alternatieve leefgebied, is er voldoende oppervlakte en geschikt leefgebied in de vervangende leefgebieden.

Voorafgaand aan het dempen van de sloten voor het bouwrijp maken, worden de in de sloten aanwezige grote modderkruipers verplaatst naar alternatief leefgebied. Voor het verplaatsen van de grote modderkruipers wordt (afhankelijk van het type sloot) één van onderstaande methodes gebruikt:

- Voorafgaand maaien met korfmaaier, maaisel controleren en aangetroffen exemplaren verplaatsen.
- Plugmethode bij kleine sloten: Afdammen van watergang aan beide zijden. Eén zijde wordt voorzien van PVC buis. Door een plug van graszoden langzaam door het water te verplaatsen wordt alle water via de PVC buis geleid. Daarin aanwezige grote modderkruiper wordt gevangen en verplaatst naar het alternatieve leefgebied (zie vorige paragraaf). Ander waterleven wordt in andere sloten uitgezet. Na het leegmaken van een sloot vindt een controle plaats door een ecologisch deskundige op achtergebleven vis.
- Elektrisch vissen-methode bij de brede sloten. Afvissen van de watergangen door middel van elektrisch vissen. Daarbij wordt bij de grotere wateren de watergang eerst aan beide uiteinden afgedamd. De gronddam wordt gemaakt door vanaf de oever grond langzaam het water in te duwen, waardoor eventueel aanwezige grote modderkruipers de tijd hebben om te ontsnappen en niet bedolven raken. Vervolgens worden aanwezige vissen binnen de viskering - middels elektrisch vissen - weggevangen door een ecologisch deskundige. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 - 40 centimeter. Er wordt alleen gebruik gemaakt van electrovisapparatuur met gelijkstroom.

De watergangen zijn eigendom van de gemeente Zwolle, de ontheffinghouder is niet afhankelijk van eigendommen van derden. Het beheer van het vervangende leefgebied voor grote modderkruiper is uitbesteed en wordt in dit geval uitgevoerd door Mts Van Vilsteren. Dit is schriftelijk vastgelegd in een beheersovereenkomst. Het beheer van de sloten is afgestemd op de eisen die grote modderkruiper stelt:

- De plasdrasbermen worden eens per 3 jaar gemaaid, waarbij jaarlijks 1/3 van het element wordt gemaaid. Het maaisel wordt afgevoerd. Ongewenste opslag van bomen en struweel wordt eens per 5 jaar verwijderd.
- De sloot en slootkanten worden jaarlijks gefaseerd gemaaid (zowel de slootbodem als het natte en droge talud), waarbij één zijde van de sloot in zijn geheel wordt geschoond. Het maaisel blijft tenminste 48 uur liggen en wordt vervolgens verwerkt op het perceel.

Op het moment dat de grote modderkruiper in deze leefgebieden wordt uitgezet zoals in de voorschriften wordt gevraagd, is het leefgebied voor de grote modderkruiper. Voor een ander beheer dan hierboven zal een ontheffing benodigd zijn.

Kleine marterachtigen

De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode van 1 september tot 1 april. Dit is buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van bunzing, hermelijn en wezel.

De te vergraven oeverlengte of oppervlakken worden kort (circa 1 week) voorafgaand aan de werkzaamheden langzaam en in één richting (kaal) gefreesd, geklepeld of gemaaid onder ecologische begeleiding. Voorafgaand aan het maaien controleert de ecooloog het gebied op aanwezige kleine marterachtigen. Het maaien maakt het traject onaantrekkelijk voor kleine marterachtigen (en dieren als egels) om zich op te houden. Ook bij het herprofilen van de grond wordt in één richting gewerkt om eventueel aanwezige exemplaren de kans te geven om te ontsnappen.

Er wordt voldoende geschikt alternatief leefgebied voor de kleine marterachtigen gerealiseerd. In de nieuwe woonwijk wordt circa 5,4 hectare geschikt leefgebied voor bunzing, wezel en hermelijn gerealiseerd in de vorm van de extensief onderhouden geluidswal, bloemrijke percelen en natuurvriendelijke oevers langs aanwezige waterpartijen. Daarnaast wordt het plangebied gekoppeld met ander leefgebied van kleine marterachtigen buiten het plangebied door een nu aanwezige spoorduiker en door de aanleg van een nieuwe faunaduiker. In bijlage 4 is een kaart opgenomen met de (te realiseren) mitigerende maatregelen. De nieuwe faunaduiker loopt onder de N331 door en verbindt het plangebied met het gebied rond de volkstuinten aan de Zalkerdijk. De faunaduiker heeft een diameter van 600mm en zal specifiek een functie hebben als doorgang voor onder andere kleine marterachtigen. De verwachting is dat de vervangende leefgebieden binnen 3-5 jaar na aanleg volledig geschikt zijn voor bunzing, hermelijn en wezel. Een begeleidend ecooloog zal beoordelen of het vervangende leefgebied inderdaad geschikt is. Deze beoordeling wordt schriftelijk vastgelegd.

De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd. In januari 2021 wordt gestart met het bouwrijp maken en het herprofilen van de zuidelijke geluidswal (fase 1a en 1b). Met het resterende deel van het plangebied (fase 2 en fase overig) wordt gestart vanaf september 2021. De faunaduiker wordt in de

tweede fase aangelegd. Hierdoor is alternatief leefgebied gerealiseerd in het gedeelte van fase 1 op het moment dat gestart wordt met de werkzaamheden in fase 2. Ook kunnen de soorten schuilen in de deelgebieden waar op dat moment geen werkzaamheden plaatsvinden en wordt verstoring zoveel mogelijk voorkomen. Gezien de omvang en de verbeterde kwaliteit van het alternatieve leefgebied, is er voldoende oppervlakte en geschikt leefgebied in de vervangende leefgebieden voor de kleine martachtigen.

Het alternatieve leefgebied wordt martervriendelijk (extensief) beheerd. Het is de bedoeling dat het leefgebied een ruig karakter krijgt, zodat foerageergebied en verblijfplaatsen met voldoende dekking ontstaan. In hoofdlijnen bestaat het beheer uit:

- Gefaseerd maaien of begrazen. Er moet altijd voldoende dekking/vegetatie aanwezig zijn (50% van de vegetatie sparen) waarbij de verbinding tussen de gebieden altijd aanwezig blijft.
- Maai- of begrazingsrondes vinden plaats buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van wezel en hermelijn. De geschikte periode voor het uitvoeren van een maaironde of begrazingsronde is 1 september tot 1 november. Jaarlijks wordt het alternatieve leefgebied maximaal één keer gefaseerd gemaaid in de maanden september en oktober.
- De beheersmaatregelen worden vastgelegd in de beheerkaart van de gemeente Zwolle. In opdracht van de gemeente Zwolle worden de maatregelen met de ROVA besproken en vastgelegd.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het bouwrijp maken en de ontwikkeling van het gebied de Tippe in Zwolle leiden tot het beschadigen of vernietigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van grote modderkruiper, bunzing, hermelijn en wezel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10, eerste lid, sub b uit de Wnb. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de grote modderkruiper, hermelijn en wezel te doden. Van dit verbod is bij de uitvoering van dit project geen ontheffing nodig, omdat u voldoende maatregelen neemt om het doden te voorkomen. Daarom is geen sprake van het opzettelijk doden van deze soorten. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat voldoende overwogen is waarom andere bevredigende oplossingen ontbreken. Het bestemmingsplan Stadshagen II is in 2016 vastgesteld en onherroepelijk. Het bouwrijp maken, inrichten en bebouwen van de wijk is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd.

Er is geen alternatief inrichtingsplan denkbaar waarbij de sloten gehandhaafd kunnen worden. De inrichting van een woonwijk vraagt om een heel ander soort watergangen die beeldkwaliteit, waterberging en waterafvoer kunnen garanderen. De grondwaterstand is bovendien zo hoog dat er -om er woningen te kunnen bouwen- grond moet worden opgebracht bij het bouwrijp maken, waarbij het oorspronkelijke landschap niet behouden kan worden. Alternatieve inrichting voor het woningbouwproject is geen optie, aangezien alternatieve inrichtingsmaatregelen niet het gewenste resultaat opleveren en bovendien geen meerwaarde zullen hebben voor de aanwezige soorten.

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor de grote modderkruiper, bunzing, hermelijn en wezel worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken.

De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de betrokken soorten. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige soorten en eventueel aanwezige broedvogels geen voordelen.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde'.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Het bestemmingsplan Stadshagen II is in 2016 vastgesteld en onherroepelijk. De plannen voor invulling van De Tippe vloeien voort uit het bestemmingsplan en bestaan uit noodzakelijke voorbereidingen voor de nieuwbouw.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁵ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁶. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van grote modderkruiper, bunzing, hermelijn en wezel te beschadigen of te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁵ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁶ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 – MITIGERENDE MAATREGEL GROTE MODDERKRUIPER

Figuur B3 Locatie vervangend leefgebied grote modderkruiper (geel omlijnd) en het plangebied (rood omlijnd) tussen de Weckerlaan en de Hasselerdijk.

Toekomstig beheer nieuwe leefgebied grote modderkruiper

BIJLAGE 4 – MITIGERENDE MAATREGEL KLEINE MARTERACHTIGEN

Figuur 2 Locaties (gele pijlen) waar via kleine marterachtigen leefgebied buiten het projectgebied kunnen bereiken.

BIJLAGE 5 – FASERING WERKZAAMHEDEN

